

مثنوی تراپی

پروفسور دکتر نوزاد تارهان

ترجمه دکتر فاطمه (هنگامه) حیدری

نشر پیکان

تهران، ۱۳۹۸

- سرشناسه: تارهان، نوزاد، ۱۹۵۲ - م.
عنوان: نام دید آور: مثنوی تراپی / نوزاد تارهان؛ ترجمه فاطمه (هنگامه) حیدری؛
ویراستار سمیرا نجلدسمیعی.
مشتقات نشر: تهران: پیکان، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری: ۴۴۰ ص.
شابک: 978-964-328-899-0
وضعیت فهرست نویسی: فی ا
- یادداشت: عنوان اصلی: Mesnevi terapi, 2013.
موضوع: مولوی، جلال الدین محمد بن محمد، ۶۰۴ - ۶۷۲ ق. -
معلومات - روان شناسی
- موضوع: Mowlavi, Jalaloddin Mohammad 'ibn-e Mohammad,
1207 - 1273 - Knowledge - Psychology
موضوع: مولوی، جلال الدین محمد بن محمد، ۶۰۴ - ۶۷۲ ق. -
مثنوی - روان شناسی
- موضوع: Mowlavi, Jalaloddin Mohammad 'ibn Mohammad,
1207 - 1273 - Masnavi - Psychology
موضوع: مولوی، جلال الدین محمد بن محمد، ۶۰۴ - ۶۷۲ ق. -
مثنوی - نقد و تفسیر
- موضوع: Mowlavi, Jalaloddin Mohammad 'ibn Mohammad,
1207 - 1273 - Masnavi - Criticism and interpretation
موضوع: مولویه - ترکیه
موضوع: شعر فارسی - قرن ۷ ق. - تاریخ و نقد
- موضوع: Persian poetry - 13th century - History and criticism
موضوع: روان شناسی در ادبیات
موضوع: Psychology in literature
شناسه افزوده: حیدری، فاطمه، مترجم
رده بندی کنگره: ۱۳۹۷ ت ۲ ر ۵۳۰۷/ PIR
رده بندی دیویی: ۸۱/۳۱ ف ۸
شماره کتابشناسی ملی: ۵۴۸۷۸۳۱

مجله روان‌پزشکی

مثنوی‌تراپی

MESNEVI TERAPI

Timas / Istanbul / 2012

Prof. Dr. NEVZAT TARHAN

samirasamii92@gmail.com

پروفسور دکتر نوزاد تارهان

مترجم: دکتر فاطمه (هنگامه) حیدری

ویراستار: سمیرا نجدسمیعی

آماده‌سازی و اجرا: هوشمند علمی کتابفروش

ناظر فنی چاپ: هومن علمی کتابفروش

مدیر دایره تولید: زهرا درخشان

حروفچین و صفحه‌آرا: مریم یوسفی

چاپ و صحافی: چاپخانه نشر پیکان

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۸

تیراژ: ۵۵۰

بها: ۶۴۰۰۰ تومان

حق چاپ و نشر این اثر برای نشر پیکان محفوظ است.

دفتر نشر: خیابان ولیعصر، پایین‌تر از توانیر، نبش کوچه مریم، پلاک ۲۲۸۳، طبقه ۲، واحد ۵

تلفن: ۸۸۷۷۰۶۵۲ / دورنگار: ۸۸۷۸۰۴۶۲

peykanpress@gmail.com

اینستاگرام: peykan.publication

دفتر پخش: شهید بهشتی (عباس‌آباد)، بین چهارراه اندیشه و سهروردی، ساختمان ۶۸

تلفن: ۸۸۴۲۳۱۰۱ / ۸۸۴۲۳۱۱۰ / ۸۸۴۲۳۲۱۲ / کدپستی: ۱۵۶۹۷۵۴۶۱۱

فهرست

۱ مقدمه مترجم

۳ مقدمه

بخش اول: بشریت، مولانا را دوباره کشف می‌کند

۲۷ - استعاره برای هوش وجدانی در سراسر جهان

۴۱ هوش احساسی و مولانا

۵۷ نظرسنجی درباره هوش وجدانی با چند پرسش

۶۳ هوش وجدانی و دنیای روح

۷۳ مولانا و فولکلور ترابی

۸۳ سهم مولانا در حکمت شادی

بخش دوم: مثنوی تبیینی

۹۱ قلبم که در غل و زنجیر نیست

۱۰۱ دوستی خاله خرسه

۱۱۱ داستان: خری با بار نمک

۱۱۵ پرهای طاووس

۱۲۷ خورندگان بچه فیل

۱۳۹ بازی وفا

۱۴۷ آتش

۱۵۵	خیله صیاد
۱۶۱	من آینه ام
۱۶۷	خار در میان راه
۱۷۳	نصیحت آب
۱۷۷	دعا
۱۸۳	جنگ بزرگ
۱۹۱	هیزم شکن
۱۹۹	صدای کبیه
۲۰۵	شر درد اشتیاق
۲۱۷	آب در کوزه
۲۳۱	مرشد
۲۳۹	چهار مرغ معنوی راه
۲۴۹	خر فقیر
۲۵۷	قوم سبا
۲۶۷	دو بار کوری
۲۷۳	دوستی
۲۸۳	دهانی که ذکر حق بگوید پاک می شود
۲۸۹	باغبان و درخت خشک
۲۹۷	ردپا
۳۰۵	چهار هندو
۳۰۹	اعرابی و فیلسوف
۳۱۷	شیبان راعی و کرامت او
۳۲۳	مگس مغرور
۳۲۹	دعای واعظ
۳۳۶	زیبایی در نگاه است

بخش سوم: ده گام در هوش احساسی و مثنوی مولانا

۳۴۵	 نخستین گام: شناخت و درک خود (خودشناسی)
۳۴۵	 حکایت: شاگرد لجباز
۳۵۱	 دومین گام: شناخت دیگران و همدلی با آنها (شعور اجتماعی)
۳۵۱	 حکایت: بقال و طوطی
۳۶۱	 سومین گام: توانایی راهنمایی
۳۶۱	 حکایت: پادشاه یا مروارید؟
۳۶۹	 چهارمین گام: (انگیزش) متیواسیون و برنامه ریزی برای آینده
۳۶۹	 حکایت: سگ تنبل
۳۷۳	 پنجمین گام: توانایی حل مشکل
۳۷۳	 حکایت: سه تفکر
۳۸۵	 ششمین گام: خرد، استرس و مدیریت زمان
۳۸۵	 حکایت: سهم شیر
۳۹۳	 هفتمین گام: بخشش و تسامح
۳۹۳	 حکایت: حد و مرز شناختن
۴۰۱	 هشتمین گام: ثبات قدم (استقامت)
۴۰۱	 حکایت: خشت
۴۰۹	 نهمین گام: مفید بودن و امداد رسانی
۴۰۹	 حکایت: شیخ بخشنده
۴۱۹	 دهمین گام: توافق
۴۲۰	 حکایت: فیل
۴۲۵	 سخن پایانی
۴۲۷	 منابع نویسنده
۴۲۹	 منابع مترجم

مقدمه مترجم

مثنوی تراپی، کتابی است که از منظر روان‌شناسی نوین، به مثنوی مولانا نگریسته است. اساسی که آثار مولانا آشنا هستند، واقف‌اند که مولانا با وقوف کامل به احسان و محاطبان زمانه‌اش مانند طبیبی روانکاو و جامعه‌شناسی مجرب، ده‌ها جامعه را تشخیص داده، نسخه‌های درمانی آن را با زبانی همه‌فهم ارائه کرده است. مثنوی تجلی هوشیاری، خردمندی، وقار، متانت، اوج کمال و نیل به مقام جمع‌الجمع مولوی است. درحالی‌که دیوان شمس با زتاب تحول و تنزیه روحی و آشفته‌گی است که لازمه هرگونه بازآفرینی است. مولانا در دیوان شمس «بیماری درمان‌جو» و در مثنوی «طبیبی درمان‌گر» است (احمدی، ۱۳۸۹: ۵۱-۵۲)

پروفسور دکتر «نوزاد تارهان» یکی از روان‌شناسان بزرگ ترکیه است که با الهام از آثار مولانا و تدقیق در آن توانسته با تطبیق علم روان‌شناسی نوین با آموزه‌های وی در فضایی میان‌رشته‌ای به مثنوی و سراینده‌اش از دیدگاهی دیگر بنگرد.

مثنوی تراپی دارای یک مقدمه، سه بخش و یک سخن پایانی است؛

بخش اول؛ با عنوان بشریت مولانا را از نو می‌شناسد، دارای شش فصل جداگانه است. بخش دوم؛ با عنوان مثنوی‌تراپی دارای سی و دو فصل است، هر فصل با عنوان «کلیشه تفکر منفی»، یکی از تفکرات منفی موجود در ذهن بشر را معرفی کرده، سپس حکایتی از مثنوی آورده و پس از آن به رمزگشایی روان‌شناسانه آن حکایت پرداخته است. در پایان هر فصل نیز با عنوان سخنی از مثنوی، ابیاتی از مولانا ذکر کرده است. (لازم به ذکر است که حکایت فصل‌های (۱ و ۳ و ۱۸) از دفتر دوم از مثنوی نبوده و مترجم موفق به یافتن آن در مثنوی نشده و در قسمت یادداشت‌ها در هر اصل آن حکایت توضیحاتی ارائه کرده است. بخش سوم؛ با عنوان «ده گام» هر هفتاد و سه احساسی و مثنوی نیز دارای ده فصل است که هر فصل با عنوان ده مشخص شده و سپس یک مقدمه کوتاه درباره آن گام آمده و مانند فصل دوم، بخش دوم، حکایتی از مثنوی ذکر شده و بعد توضیحات روان‌شناسانه آن ارائه شده و در پایان نیز سخنی از مثنوی آمده است.

به دلیل آنکه ممکن است برخی از اصطلاحات روان‌شناسی، اسامی، اصطلاحات ادبی و ... برای مخاطب عام ناآشنا باشد، مترجم با افزودن قسمت یادداشت‌ها به پایان هر فصل توضیحات مختصری ارائه کرده است. حکایت‌های مثنوی در متن کتاب به صورت نشر آمده و همان حکایت در بخش یادداشت‌ها برای مخاطب علاقه‌مند به صورت نظم، از دفاتر شش‌گانه مثنوی نقل شده است. در پایان کتاب نیز منابع مورد استفاده نویسنده و مترجم به تفکیک ذکر شده است.